

تعریف: التهاب پرده هایی که سطح مغز و نخاع را می پوشانند مننژیت نامیده می شود. این بیماری به وسیله عفونت باکتریایی یا ویروسی ایجاد می شود. علائم مننژیت ویروسی خفیف هستند اما مننژیت باکتریایی می تواند جان بیمار را به خطر بیندازد. مننژیت باکتریایی بیشتر در کودکان زیر پنج سال دیده می شود، با این حال در هر سنی ممکن است اتفاق بیفتد. مننژیت ویروسی بر خلاف مننژیت باکتریال بیشتر به صورت اپیدمی و همه گیر رخ می دهد و اغلب در کودکان بالای پنج سال دیده می شود.

علائم مننژیت:

علائم مننژیت باکتریال و ویرال در برخی مراحل شبیه هم هستند. با این حال علائم مننژیت باکتریال شدیدتر بوده و در اغلب موارد به سرعت (گاه ظرف چند ساعت) پیشرفت می کند. در شیرخواران علائم غالباً گنگ و یا مبهم است و می تواند شامل بدحالی عمومی، تب، استفراغ، نخوردن غذا، گریه و بیقراری باشد. در کودکان بزرگتر ممکن است تمام علائم فوق به اضافه علائم دیگر دیده شود، مثل سردرد شدید،

حساسیت و انزجار از نور شدید و صدای بلند، سفتی عضلات، بخصوص عضلات گردن. در تمام سنین ابتلا به مننژیت ممکن است همراه با علائمی مثل گیجی، اختلال هوشیاری و گاه تشنج باشد. در برخی کودکان مبتلا به مننژیت، بشورات جلدی مشخصی به صورت نقاط مسطح صورتی یا قرمز که با فشار دست محو نمی شوند، دیده می شود. اگر کودک به طور غیر عادی بدحال است و یا حداقل دو علامت از علائم فوق در وی پدیدار شده باشد بلافاصله با پزشک مشورت کنید و یا کودک را به نزدیکترین بیمارستان برسانید.

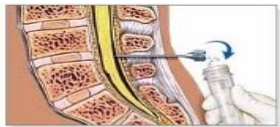
علت ایجاد مننژیت در کودکان:

توضیح ساده ای نمی توان در این رابطه داد که چرا یک کودک به مننژیت مبتلا می شود، در حالی که کودک دیگر مبتلا نمی شود. باکتری عامل مننژیت در دهان و حلق اکثر کودکان و بزرگسالان سالم دیده می شود، بدون اینکه مشکلی ایجاد کند. کودکان با نقص ایمنی، بیماری گلوبول داسی شکل و آسیب های جدی به سر، بیشتر از بقیه در معرض خطر ابتلا به این بیماری هستند؛ اگر چه هر کسی ممکن است به مننژیت مبتلا شود.

تشخیص:

کودک در بیمارستان بستری می شود و آب نخاع وی جهت آزمایش نمونه گیری می شود و با کمک این آزمایش می توان مننژیت ویرال و باکتریال را از هم تشخیص داد و در مواردی عامل ایجاد کننده مننژیت را نیز مشخص نمود. همچنین ممکن است نمونه خون نیز جهت کشت و تعیین وجود باکتری در آن به آزمایشگاه فرستاده شود.

برای کشیدن مایع نخاعی، کودک را به حالت جنینی می خوابانند، زانوها را خم و به داخل شکم می کشانند و اقدام به کشیدن مایع نخاعی از ناحیه کمر می کنند. خطر کشیدن مایع نخاعی خیلی کمتر از آن است که به نظر می رسد و در واقع فواید حاصل از این اقدام تشخیصی (در صورت ابتلا به مننژیت) قابل مقایسه با عوارض ناشی از مننژیت تشخیص داده نشده نیست.

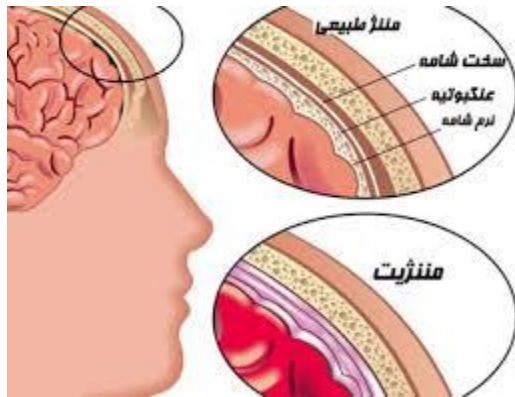

آنالیز اولیه که در یک تا دو ساعت اول صورت می گیرد یک اطلاعات اولیه در مورد بیماری به پزشک می دهد .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع) شهرستان بجنورد

مننژیت در کودکان

اعظم نیستانی

سوپروایزر آموزشی بیمارستان امام رضا(ع)

بجنورد

بهمن ماه 1396

بازنگری: مهرماه 97

داستان مننژیت باکتریایی چیز دیگری است، باید باکتری مهاجم و بیماری زا را از بدن کودک دور کرد؛ پزشک برای بیمار سرم گذاشته و داخل سرم آنتی بیوتیک قوی می ریزد. لازم است کودک در حالی که سرم یا آنژیوکت به او وصل است، حدود 2 هفته در بیمارستان بستری باشد.

پیش آگهی:

مننژیت های ویروسی بندرت عارضه ای باقی می گذارند. همچنین درمان مناسب و به موقع با آنتی بیوتیک اغلب سبب بهبود کامل بیماری می شود. در تعداد اندکی از کودکان ممکن است عوارضی مثل ناشنوائی، تشنج و یا مشکلات یادگیری ایجاد شود. به ندرت بیماری (حتی در صورت درمان مناسب) به مرگ منتهی می شود.

انتقال: اگر فرزند شما مننژیت دارد فقط کسانی که با او ارتباط نزدیکی دارند باید مواظب باشند و این موارد را رعایت کنند: از بوسیدن او پرهیز کنند، وسایل و اسباب غذا خوردن و آشامیدنی مشترک نداشته باشند، تمام افراد خانواده دستها را به خوبی شستشو دهند.

اگر فرزندتان مننژیت باکتریال دارد، احتمالاً پزشک به افراد خانواده پیشنهاد می کند یک دوره آنتی بیوتیک جهت پیشگیری از مننژیت استفاده کنند.

آنالیز بعدی اطلاعات دقیق و قطعی در مورد اینکه آیا فرزند شما مننژیت دارد یا خیر به پزشک می دهد و اینکه اگر مننژیت دارد آیا ویروسی است یا باکتریایی و چه نوع باکتری مسبب آن بوده است. گزارش کامل معمولاً در عرض 72 ساعت آماده خواهد شد. اما گزارش اولیه طی 48-24 ساعت آماده می شود. اگر کودک خیلی بیمار باشد پزشک معالج منتظر نتایج آزمایشها نخواهد ماند؛ او درمان اولیه را شروع می کند تا اینکه نتایج آزمایشها آماده شود و نشان دهد که مننژیت ویروسی است و باکتریایی نیست.

درمان:

اگر جواب آزمایشها مشخص کند که کودک مبتلا به مننژیت ویروسی شده، آنتی بیوتیکها قطع می شوند و هیچ درمان دیگری به جز مسکن لازم نیست. معمولاً سیستم ایمنی کودک به قدری قوی است که بتواند بر علیه آن مبارزه کند و سبب بهبود می شود. عفونت های ویروسی معمولاً پس از 5 تا 14 روز بسته به نوع ویروس خود به خود بر طرف می شوند. اقدامات شامل استراحت کافی، مصرف مایعات فراوان، استفاده از دارو برای کاهش درد و تب خواهد بود.